

EDİTÖRDEN / EDITORIAL

KADER'in elinizdeki sayısı, Kelam'ın günümüze ne söylemesi gerektiğinin güzel bir örneğini sunmaktadır. Klasik Kelam'ın sorun alanlarını tartışan makalelere ek olarak yeni problem alanlarına yönelmelerin başladığını görüyoruz.

İnsanın beyni, zekâsı, merakı, zihni, duygu dünyası gibi bütün kabiliyetleri artık yeni bilim alanları üretmenin enstrümanlarına dönüşmüş durumdadır. Eskiden insanın sadece zekâsı üzerinden yapılan değerlendirmeler IQ (Intelligence Quiz), daha bütüncül bir insan değerlendirmesi için bugün ona EQ (Emotional Quiz) ve CQ'yu da (Curiosity Quiz) ekledi. Eskiden Credo ergo sum (inanıyorum o halde varım), Cogito ergo sum (düşünüyorum o halde varım) diyen insan bugün Emotio ergo sum (hissediyorum o halde varım) da demeye başladı. Yapay zekâ, big data/büyük veri, robot etiği gibi dersler üniversitelerin ders müfredatına çoktan girdi ve haklarında doktora tezleri yapılmakta.

Şimdiye kadar insanın zihin ve kalp dünyası üzerinden geliştirilen/çıkarılan argüman stoku yeterli görülmemiş olacak ki, daha somut olan sinir ve beyin yapımız (nöroteoloji/biyoteoloji) üzerinden bir Tanrı ve insan temellendirmesine gidilmektedir. Tabii, bu durum cevaplanması gereken sorular üretmektedir: İnsan artık inanan veya ikna olan bir varlık olmaktan çıkmakta ve biyolojik yapısının kendisine zorunlu olarak empoze ettiği gerçeklere bir otomat gibi teslim olan varlığa mı dönüşmektedir? İlginç bir şekilde yapay zekâ tartışmalarının bizi götüreceği sonuç, aslında insanın kendisi midir?

Bütün bu yeni araştırma alanları ve ürettikleri soru(n)lar, bilimin gittikçe sofistike bir yapıya evrildiğini göstermektedir. Tartışmasız, olup biteni değerlendirebilme, öncelikle bu alanlara ilişkin kapsamlı bir veriye sahip olmayı gerektirmektedir. Teolojik ve felsefi değerlendirmelerin doğruluğu ve tutarlığının ön şartı budur.

Tekrar ilk cümleme dönecek olursam; elinizdeki KADER sayısı Kelam'ın bugüne ne söylemesi gerektiğinin güzel bir örneğini sunmaktadır. Bu yönelimin artarak devam etmesini diliyorum. Telif ve tercümeleriyle dergimize katkıda bulunan bütün hocalarımıza; yazıların hakem sürecinde katkıda bulunan hocalarımıza ve derginin nihai haline ulaşması için özveriyle çalışan editöryal ekibimize müteşekkirim. İyi okumalar...

Editörler a.

Prof. Dr. Şaban Ali DÜZGÜN